

Skrb za družbeno prehrano ne more mimo mlinarjev

Množica delovnih ljudi, ki je v pogledu prehrane navezana izključno na garantirano preskrbo, je zainteresirana na tem, da se v fond garantirane preskrbe stekajo zadostne količine mlevskih izdelkov, da bi bile krite vse njene potrebe. Mlinska merica, ki jo zbirajo mlinarji kot plačilo za izvršeno mletje je važna postavka fonda garantirane preskrbe, ker na eni strani veča fond, na drugi strani pa se z zajetjem teh količin onemogoča navijanje cen in črno borzo.

Mlinarji privatnih mlinov imajo stroga navodila, kako se morajo evidentirati vse v mletje sprejete količine v prevzemnodajnih listih in v mlinarskem dnevniku. Mnogi mlinarji v ptujskem okraju se teh navodil držijo ter v redu oddajajo zbrano mlinsko merico, so pa tudi takšni, ki skušajo z gotovimi količinami prikrite merice špekulirati, jo prodajati po prostih cenah ter tako oškodovati fond prehrane delovnih ljudi.

Pri nedavni kontroli privatnih mlinov je trgovinska inšpekcija v Ptuj imela priliko ugotoviti v vrsti mlinov v ptujskem okraju velike neurednosti v vodenju evidence, ki izkazuje zbrano merico.

Največje količine neevidentiranega žita pa so bile odkrite v mlinu *Trančar Franca v Trnovski vasi 37*. Merica od 4364 kg pšenice, 946 kg rži, 65 kg ječmena, 198 kg koruze, 56 kg

zmesi in 1551 kg zameti predstavljajo veliko količino družbi nujno potrebnih živilskih artiklov. Sigurno bi bila predmet špekulacije. Pravočasna kontrola jo je preprečila.

Okrajno sodišče v Ptuj je imenovanega pred nedavnim obsodilo na 15.000 din denarne kazni. Nedvomno se bo zavedal, da je evidenca nad prometom njemu zaupanih žit orožje delovnega ljudstva proti špekulacijam.

Rašl Franc, mlinar v Rogoznici, pred kontrolo nekaj časa ni mlet, ker je primanjkovalo vode. Nekaj žita, ki je bilo na tleh in ob zidovih vlažne zgradbe mlina, je ostalo nezmetega. Rašl Franc ni imel toliko čuta, da bi žito in mlevske izdelke spravil na bolj suho mesto in se je zaradi tega pokvarilo okrog 80 kg žita in 260 kg pšeničnih polizdelkov. V mlinarski dnevnik pa ni vpisal 207 kg mešanega žita, pšenice, rži in soržice pa je vpisoval pod mešano žito, ker mu je to omogočalo oddajanje merice slabše kvalitete in v manjšem odstotku.

Rašl Francu bo šest mesecev in deset dni prisilnega dela, kar mu je odmerilo okrajno sodišče v Ptuj za njegovo malomarnost in namerno napačno knjiženje gotovo povečalo čut za čuvanje visoko vrednih prehranbenih artiklov ter ga prepričalo, da se poskusi špekulacije prejšli slej maščujejo. Pz.

Fizkultura

TD MLADOST : GARNIZIJA JA PTUJ 3:0

V četrtek, 22. t. m., se je za proslavo Dneva Jugoslovanske Armade odigrala prijateljska tekma v odbojki med novoustanovljenim TD Mladost in ekipo ptujske garnizije.

To je bila prva tekma, ki jo je odigralo moštvo ptujskih srednješolcev v ekipu lastnega društva. Vojaško moštvo je nudilo solidni dijaški ekipi precejšen odpor, toda Mladost je kljub temu zmaga la v treh setih z rezultatom 15:9, 15:10, 15:12. Posebno se je odlikoval član moštva TD Mladost Jošt. Sodil je pred približno 200 gledalci Košir.

V predtekmi gornjega srečanja sta se pomerili ženski ekipi VII. in VIII. razreda ptujske gimnazije.

Poznalo se je, da se je odbojki med dekleti posvečalo doslej bolj malo pozornosti, zaradi tega je bila igra na precej nižji ravni. Zmagale so zaslužno dijakinje VIII. razreda z 2:0.

GARNIZIJA JA : SD DRAVA 3:1 (2:1)

V proslavo Dneva Armade je SD Drava odigrala prijateljsko nogometno tekmo z moštvo tukajšnje garnizije JA. To je v kratkem razdobju že tretja tekma SD Drave z vojaškim moštvom. Prve dve, zlasti drugo je Drava s težavo dobila, medtem ko je v tej tekmi prišla do izraza lepa in povezava igra garnizije. Drava je igrala precej raztrgano in je kljub poštenosti utrpela svoj prvi poraz z garnizijo. Gole za garnizijo so dali: srednji napadalec dva in desni krilec enega, za Dravo pa Sirec Franc. Pri Dravi sta se odlikovala zlasti Sirec Franc in Gajzer Otmar, pri garniziji pa levi branlec in srednji krilec. Sodil je pred približno 50 gledalci z napakami Pilek Albina.

Drava je nastopila v naslednji postavi: Kekec Mirko, Hanzel Vlado, Perošević Stojan, Gajzer Otmar, Sirec Ivan, Gajzer Herman, Kolšek Ivan, Repič Janko, Senšek Vlado, Sirec Franc in Berlič Marjan. K. K.

Mladinci Doma učencev v gospodarstvu so na Dan Jugoslovanske Armade odigrali tekmo z Dijaškim domom iz Ptuj v igri »Med dvema ognjema«. Mladinci dijaškega doma so zmaga li z rezultatom 2:0. Kljub porazu so mladinci iz Doma učencev v gospodarstvu pokazali velik napredek in so bili moštvo dijaškega doma skoraj enakovredni, čeprav poznajo to igro le dobra dva meseca. K. M.

OPOZORILO

Narodna banke FLRI, centrale za LRS v Ljubljani

Vse obvezne imetnike tekočih računov in proračunskih akreditivov opozarjamo, da morajo zaradi točne preventivne kontrole izvrševanja plana fonda plač in gotovinskega plana izstavljati čke za dvig plač za vsak mesec posebej ter torej v zadnjih dneh vsakega meseca izstaviti en ček za mezde za tekoči mesec in en ček za plače za prihodnji mesec, če dvigajo plače za prihodnji mesec že zadnje dni prejšnjega meseca. Obvezniki, ki nameravajo dvigniti v decembru mezde za december in plače za januar, morajo torej predložiti kreditnim podjetjem dva čeka, in sicer enega za decembrske mezde in enega za januarske plače.

Vse obvezne imetnike tekočih računov in proračunskih akreditivov opozarjamo, da za januarske plače označujejo čke že po novih tokovih, kakor so predvideni v Navodilih za sestavo gotovinskega plana.

Kreditna podjetja bodo izplačilo čkov, ki bodo vsebovali plače označeno mezde za dva meseca, zavračala.

Iz tajništva.

Nedoletni po letih, zreli po delovnih izkušnjah

Razvoj industrije in ostalih panog družbenega gospodarstva črpa dan za dnem rezerve delovnih moči iz privatnega sektorja na vaseh. Za privatni sektor kmetijstva nastaja vprašanje delovne sile vedno bolj pereče. Marsikje so dani vsi pogoji, da bi z združitvijo zemlje, živine in orodja v zadrugo bilo rešeno tudi vprašanje delovne sile, vendar puščajo prizadeži to možnost na zadnje mesto. Predzadnji način rešitve tega vprašanja leži še v ženitvi sinov in hčera, ne oziraje se na njihovo nedoletnost ali polnoletnost.

Utemeljitev prošnji za odobritev porok mladoletnikov skoraj enako izvenilo. Starejša gospodarja ne moreta več tako obdelovati posestva kot to zahteva plansko gospodarstvo, zato spadata za nujno, da pride k hiši mlajša delovna moč, snaha ali zet.

Mladi ljudje prevzamejo delo in odgovornost, prevzamejo naše težave in večkratno spoznanje, da jim ves trud in delo, pošteno in ljubezen do rodne grude ter primitivni način njene obdelave ne more dati, kar v vsakdanjem življenju potrebujejo.

Dnevne težave prelzušajo moč njihove življenjske odpornosti. Nekateri vzdržijo in nadaljujejo kjer so začeli, drugi zapustijo dom in posestvo ter se uvrstijo med delavce, ki imajo svoje obveze, pravice, prosti čas in razvedrilo. Bodoči razvoj na vaseh bo spremenil tudi to. Mnogi se bodo lahko vključevali v domače zadrugno kmetijstvo ter bodo lahko ostajali doma.

Nedoletna Lendero Josipina, roj. 1933, iz Stružica, je dobila od pristojnega organa ljudske oblasti poročno dovoljenje. Razumljivo je njeno veselje do življenja. Z možem Pintarič Stefanom iz Sejanca sta napravila lep življenjski načrt. Stefan bi bil najprej v službi pri KOZ v Sejanah, Josipina pa bi pomagala njegovim staršem obdelovati 5 ha zemlje.

S Pintaričeve domačije je odšlo 6 otrok. Spoznali so, da si je mogoče tudi drugje ustvariti primerne življenjske pogoje. Dom je ostal brez delovne sile. Ndl. Josipina se je ojunčila. S časoma bo prešla v zadrugo tudi Pintaričevih 5 ha zemlje. Josipina bo postala zadrugnica. Mlada se je posvetila družinskemu življenju, zaostajanja pa tudi ne bo za mladimi gospodinjami na zadrugnem gospodarstvu. Po tem na vasi ne bo več težko živeti.

Ndl. Majcen Jože, roj. 1932 iz Mezgovce, bi rad ostal v službi pri telefonski sekciji v Mariboru. Skrbil je imel s staršema in tremi hektarji zemlje. Za obdelovanje zemlje ni mogoče dobiti delovnih moči, starša pa zaradi boleznih dela ne zmoreta. Sin Janko in njegova žena sta pomagala doma pri delu. Težko so živeli. Končno sta oba zapustila dom. Kdo bi življal vso mladost za upanje, da bo enkrat posestnik. Ndl. Jože je dobil poročno dovoljenje. Poročil se je s Korpar Kristino, ki je izrazila pripravljenost, da bo pomagala staršema pri delu. Voljna je vzdržati vse težave, ker se zaveda, da bo čez nekaj časa hodila na delo na zadrugno zemljo, za katero ne bo spora, kdo jo bo imel po smrti. Na njej bodo živeli Majcen kot zadrugniki.

Ndl. Planine Frančiška roj. 1932, je živela več let pri babici Grušovnik Mariji v Doklecah št. 2. Marija in Karel Grušovnik sta že stara in več ne moreta obdelovati posestva. Pri hiši je nastala nujna potreba po moški delovni sili. Preložnik Ivan s Ptuiske gore se

je že spomladi odločil poročiti z nedoletno Frančiško. Zaprošila je za poročno dovoljenje in ga tudi dobila. Frančiška mati Kolarič Cecilija ni nasprotovala hčerkinim načrtom. Tudi gospodarja Grušovnik Karel in Marija sta bila zadovoljna. Težko je pri hiši, kjer ni mlajšega moškega za težja dela. Brez Frančiškine močitve si Grušovnikovi ne bi mogli pomagati.

Več parov je letos ustvarilo družine, v katerih je mož ali žena potrebovala poročno dovoljenje. Gospodarstvo je narokovalo potrebo po delovni sili in mlada človeka sta se ji podredila.

Ljubezen do domače zemlje je vedno zahtevala velike žrtve, zato ni čudno, da se ji bodo še raje podrejali mladinci in mladinke na vasi, ko se bodo na obsežnih zadrugnih gospodarstvih zbirali zadrugniki, ki jih ne bodo silile v zakon gospodarstve prilike, temveč le veselje do zdravega, srečnega in vselega življenja na vasi. L. P.

OBJAVA

Vse naročnike tiskovin, knjig in brošur obveščamo, da oddajajo vsa svoja naročila v letu 1950 na naslednji način: Vse vrste obrazcev in tiskovin naj naročniki oddajajo samo preko svojih upravnoposredniških vodstev, ki so planirala za vsa svoja panog potrebne tiskovine. Naročila naj se oddajo pri Državni založbi Slovenije, Ljubljana, Krtlarjeva ulica 3-II.

Vsa naročila knjig, brošur, periodike, plakatov, vabil, etiket, prospektov, razglednic, srečk, koledarjev, značk oziroma vsega propagandnega tiska je oddajati na Glavni direkciji grafične industrije LRS, Ljubljana, Parmova ul. 33.

Brez odobritve upravnoposrednega vodstva se ne bo sprejemalo nikakih naročil.

Nadalje obveščamo naročnike, da oddajajo vsa naročila do 10. v mesecu za prihodnji mesec.

Za stare naročnike periodičnega tiska prednji odstavek ne velja.

Vse naročnike periodičnega tiska opozarjamo, da takoj pristopijo k podpisovanju specifičnih pogodb s podjetji, kjer se bodo izvrševala njihova naročila.

Glavna direkcija grafične industrije LRS.

Uredništvo in uprava „Našega dela“

želita vsem svojim
dopisnikom in naročnikom v novem letu
1950 v njihovem delovnem prizadevanju
obulo uspehov!

Uspehov polno novo 1950 leto želi Potrošniška zadruga Ptuj

s 14 poslovalnicami v mestu Ptuj

- 5 špecerij
- 1 manufaktura
- 1 zelenjava in sadje
- 1 kurivo in gradbeni material
- 1 prosta prodaja
- 1 plan II.
- 1 komisijska prodaja
- 3 gostinski obrati

Točna in solidna postrežba!

Prosta prodaja lokalnih proizvodov po planu II. v Lackovi ulici 2 poleg Narodne banke.

Velika izbira bombažne in volnene konfekcije, vseh vrst perila, tekstilnega blaga, plaščev, klobukov, čevljev, likerjev, kolonske vode itd.

Pridite in si oglejte!

Ameriški film „Plinska luč“

Po scenariju, kupljenem od Angležev, je ameriško filmsko podjetje »Metro Goldwyn Mayer« v prvih letih vojne posnelo film »Plinska luč«. Že dalj časa ga vrtilo tudi v slovenskih kinematografih in vlada zanj precejšnje zanimanje.

Zgodba, ki se dogaja v poslednjih desetletjih preteklega stoletja je takale: Mlad, lep klavirist zadavi znano pevko Alice Alquistovo. Po umoru ga vzame meglena noč. Nečakinja umorjene Pavlo Alquistovo vzamejo v rejo tudi ljudje. Deset let pozneje, ko je Pavla zrasla že v lepo, postavno dekle, se zaljubi v klavirista pri svojem učitelju v Italiji. Pavla se z Antonom Gregoryem poroči. nakar se oba preselita v London v hišo umorjene tete. Pavli pride po naključju v roke pismo, ki ga je pisal teta neki Sergij Bauer, katerega ji mož iztrga iz rok. Gregoryev obnašanje je vedno bolj čudno. Večer za večerom odhaja z doma rekoč, da si je najel sobo. kjer sklada pesmi. Pavli podari dragoceno zaponko s pripombo, naj pazi, da je ne izgubi. Čez čas Pavla opazi, da zaponke ni več; drugič zopet se najdejo slike, ki so izginile iz Pavline sobe. Na domači prireditvi pri nekih znanjih je Gregory ukraden ura; — najde pa jo v Pavlini torbici. Doma Gregory Pavli grobo reče, da bo zblaznela, kakor njena mati. Po tem dozodku se Pavli v resnici dozdeva, da blazni. Med tem pa sreča prijatelja iz otroških let — detektiva Briana Camerona, ki prične raziskovati davni umor. Ko je Pavla že na robu blaznosti, pride k njej Cameron. Ta najde staro pismo, katerega je Gregory Pavli iztrgal iz rok. Iz nje spozna, kdo je v resnici Gregory: Gregory je sam Bauer, ki je umoril Pavlino teto zaradi tega, da bi se dokopal do njene dragulje. Čeprav je že oženjen, se je s Pavlo poročil samo zato, da bi nemoteno iskal dragulje. Ker je od Pavle

izvedel, da je videla morilca, jo skuša prepričati, da ni normalna in da živi v utvarah. Prav to noč mu uspe najti dragulje, toda Cameron ga razkrinka in preda v roke pravici.

»Plinska luč« se loči od navadnih kriminalk, ki smo jih vajeni videti s strani ameriških avtorjev, v tem, da se skuša dvigniti na raven resne psihološko utemeljene zgodbe. Tudi zasedba glavnih vlog po odličnih igralcih Charlesu Boyerju in Ingrid Bergmanovi je mnogo doprinesla k dvigu umetniške ravni filma. Glavni igralec Charles Boyer ki je že znan kot ustvarjalec značajev, je tudi tu odlično podal značaj človeka, ki se vsled blaznega pohlepa do druguljev poslužuje vseh skrajnosti. Kljub tem odlikam filma pa je »Plinska luč« film, katerega je bistvo izmalčila zapadna dolarska »umetnost« v veliko laž.

Nek filmski kritik je o tem zapisal sledeče: »Plinska luč« ni velika in umazana laž le po tem, da obravnava zgodbo, ki je, če je vohče mogoča — docela izjemna in, da odvrča gledalčovo pozornost od vprašanj resničnega življenja, marveč predvsem po tem, da podrobno prikazuje sadizem pokvarjenega buržuljskega falota. Falot pa za ameriške avtorje ni falot, marveč lep, eleganten in simpatičen gentleman. Tudi sadizem nje ni sadizem, marveč globoka psihologija, ki ima pretresljiv vpliv na ubogo nedolžno ženo. S to gentlemansko psihologijo vplivajo na najnižje instinkte gledalcev in ta moriška, gentlemanska psihologija je zlobno klevetanje človeka.

Dopisujte v „Naše delo“

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Pri pitanju praščev je treba paziti na ekonomičnost krmil

Dipl. ing. Zorec Egon

(Nadaljevanje iz konca)

Kakovostno in količinsko se dnevni obroki krme določajo po krmnih normah.

Doraščajočim svinjam za pitanje dajemo dnevno po rilcu: krompirja do sitga, 700 g mešanice zdroba (350 g koruznega v prvih dveh mesecih pitanja, 350 ječmenovega, pozneje 200 g koruznega 100 g rženega in 100 g otrobov), 300 g zdroba iz fižola ali graha. Čim dalje pitamo, tem manj beljakovin dajemo.

Od četrtega meseca do konca pitanja dajemo: krompirja do sitga, 500 g ječmenovega in koruznega zdroba v razmerju 1:1, 400 g rženega zdroba, 100 g grahovega ali fižolovega zdroba. Svinje izpočetka hlastno žro vse, čim pa jim apetit prestane, dajemo kot dražilo rženi zdrob.

Pri dvakratnem dnevnem krmiljenju se držimo sledečih norm: v začetku pitanja: krompirja do sitga, 500 g ječmenovega ali koruznega zdroba, 500 g fižolovega ali grahovega zdroba, 20 g krede.

Kasneje: krompir do sitga, 500 g mešanice koruznega in ječmenovega zdroba v razmerju 1:1, 150 g rženega zdroba ali otrobov, 250 g fižolovega zdroba, 100 g ribje moke, 20 g krede.

Pred koncem pitanja: krompir, 500 g ječmenovega zdroba, 200 g rženega

zdroba ali otrobov, 200 g sojinega zdroba, 100 g mesne moke, 20 g krede.

Zelo ugodno vpliva, če krmi primeshamo malo plev. Ker večini krmil primanjkuje apna, ga dodajamo v obliki krede, ogljiko-kislega apna, fosforne kislega apna pa, če primanjkuje tudi fosforja. Ta prvina je zlasti važna pri tvorbi okostja, ker mnogo evinji kaže nagnjenje k rahitisu. V splošnem se priporoča pitanje s krompirjem, zdrobom in posnetim mlekom ter mlekar-skimi odpadki. Po Kellnerju vemo, da ima posneto mleko 3,8%, ribja moka 43% prebavljivih beljakovin ter da 1000 g (= 1 liter) posnetega mleka odgovarja 90 g ribje moke.

Norma za pitanje:

1 kg zdroba 3—4 kg posnetega mleka, 20 g čiščene krede na žival in dan.

Jasno je, da je mleko že po naravi za mlade živali specifično krmilo, najugodnejše v pogledu prebavljivosti, pripravnosti in izkoriščanja. Najmasnejše mleko je evinjsko (7%), manj kravje (3,5%). Po mleku mlade živali hitro rastejo. Prašiči že 14 dni po porodu podvoje telesno težo.

Iz prakse je znano, da dajo prašiči, ki so pitani s koruzo in mlečnimi odpadki meso slabše kakovosti kakor oni, ki jih pitamo z ječmenom. Temu se izognemo s tem, da pitamo v zadnjih

sedmih ali osmih tednih z ječmenom namesto s koruzo. Tudi repo in mlečne izdelke je treba v zadnjih štirih ali petih tednih pitanja omejiti, ker je sicer slanina mehka in mazava.

Trdo mast daje: ječmen, krompir, fižol, grah. Proti koncu pitanja je sploh bolje opustiti vodena krmila ter jih je nadomestiti z gosto kašasto hrano.

Zrnje polagamo debelo zdrobljeno, krmno moko primeshamo ostali hrani, enako otrobe. Hrana mora imeti nekoliko nižjo temperaturo kot je telesna temperatura živali. Mlajše živali krmimo trikrat dnevno, starejše pa dvakrat, toda ob določenem času.

Svinje nimajo enakih pogojev za rast, prav tako pa tudi različno izkoriščajo krmno. Če močno krmimo, dosežemo slabšo kvaliteto mesa, ker je krmljenje hitro. S slabim krmiljenjem pa se doba pitanja preveč zavleče in vzdržna hrana preveč stane. Pri racionalnem krmiljenju je treba živali večkrat tehtati, da ugotovimo moment rentabilnosti. Ko je prirastek telesne teže v vrednosti manjši kot so produkcijski stroški (krma, oskrba in drugo), je treba prenehati s pitanjem in žival zaklati.

Hlev, v katerem so pitanci, mora biti suh, zraven čist in zmerno tople. Če so hlevi pretopli, izgube živali apetit, kar seveda zelo neugodno vpliva na pitanje. Treba je tudi paziti na higien-ske prilike.

Pitanje svinj torej ni tako enostavno stvar, ker zahteva gotovo znanje in izkušnje. Ker so produkti svinjereje in pitanja za vsakdanje življenje nujno potrebni, moramo temu posvetiti vso pozornost.